

Útulek Valmez 4

Podpora uprchlíků v České republice

Ženy, děti a starší lidé trpí válkou obzvláště. Pomáháme jim začlenit se do nového domova.

Výroční zpráva Valmez4Shelter 2025: Podpora uprchlíkům z Ukrajiny

Jsou to již čtyři roky, co Rusko napadlo Ukrajinu. Od té doby zemi opustily miliony lidí. Na začátku března 2022 jsme poslali první finanční částku přátelům do malého ukrajinského městečka

Valašské Meziříčí (Valmez). Rodina Jana a Marka Irglových, s níž se přátelíme již desítky let, nakoupila potraviny, matrace a kuchyňské nádobí pro první uprchlíky.

I dnes přicházejí do Valmezu téměř každý den noví uprchlíci. Situace se však změnila. Najít ubytování je nyní obtížnější, tři velká nouzová ubytovací zařízení ve Valmezu jsou prakticky neustále plná. Navíc se na podzim roku 2025 dostala v Praze k moci vláda, která se již v válce proti Rusku jednoznačně neztotožňuje s Ukrajinou. A konečně se zhoršuje ekonomická situace v České republice.

Naštěstí se ale změnila i struktura našeho sdružení: náš zpravodaj nyní dostává více než 300 zájemců, z nichž mnozí pravidelně přispívají, někteří dokonce každý měsíc. Kromě toho se můžeme spolehnout na sbírky farních sborů a příspěvky nadací.

A Valmez4Shelter se v tomto malém městě může spolehnout na sehraný a mimořádně motivovaný tým. Přibližně 250 Ukrajinců a Ukrajinek ve Valmezu pravidelně využívá našich psychosociálních služeb.

Jménem uprchlíků a našeho týmu vám srdečně děkujeme za vaši podporu a doufáme, že se na vás budeme moci spolehnout i v roce 2026.

Představenstvo Valmez4Shelter

OBSAH

Přehled roku 2025	2
Valašské Meziříčí (Valmez) - zde působíme	2
Valmez4Shelter v číslech	4
Roční účetní závěrka 2025	5
Uprchlíci ve Valmez - portréty uprchlíků I v roce 2026 potřebujeme vaši podporu	6
	8

Přehled roku 2025

V létě 2022 jsme založili sdružení Valmez4Shelter („Valmez jako útočiště“). Od té doby pracujeme na třech hlavních cílech: poskytování nouzové pomoci nově příchozím, psychosociální služby zaměřené na stabilizaci lidí v jejich nové situaci a dětské kluby, aby matky s dětmi předškolního věku mohly vykonávat výdělečnou činnost.

Valašské Meziříčí (zkráceně Valmez) leží na východě České republiky.

VALMEZ – TADY JSME AKTIVNÍ

Průmyslově orientované městečko Valašské Meziříčí (Valmez) s 22 000 obyvateli leží na východě České republiky, nedaleko hranic se Slovenskem a Polskem. Již před válkou v České republice pracovalo mnoho Ukrajinců. Proto zde uvízlo mnoho uprchlíků. Ve Valmezu tvoří ukrajinští uprchlíci 5,5 procenta obyvatelstva. Ve Švýcarsku tvoří Ukrajinci se statutem S tvoří 0,8 procenta obyvatelstva.

8. března 2025

HUDEBNÍ A TANEČNÍ VYSTOUPENÍ K MEZINÁRODNÍMU DNI ŽEN

8. března, Mezinárodní den žen, se na Ukrajině stejně jako v celé východní Evropě tradičně slaví. Náš tým zajistil bezplatný pronájem městského sálu a Valmez4Shelter přispěl částkou 200 franků na jídlo a pití. Oslavy jako tato jsou pro ukrajinské uprchlíky vrcholem roku.

10. května 2025

KOLA – PRO OBJEVOVÁNÍ OKOLÍ

Na kole se dá nádherně prozkoumávat zelená krajina kolem Valmezu. Děti a mladí lidé, kteří sem právě přijeli, totiž většinou znají jen ubytovnu a školu. Valmez4Shelter má k dispozici dvanáct kol, na kterých každou sobotu nebo neděli vyrazí jedna skupina. Náš tým po dlouhé zimní přestávce kola opět připravil k jízdě.

4. července 2025

PŘIPRAVENI NA NOVÉ PŘÍCHODCE

Téměř každý den přicházejí do Valmezu noví lidé, kteří jsou městu přidělováni z centrálního uprchlického centra. V počáteční fázi žijí v jednom ze tří nouzových ubytovacích zařízení. Jakmile se najde cenově dostupný byt, pokoj v centru se uvolní. Na důkladný úklid ze strany města však většinou nezbývá čas. Hanna P., původem z Charkova, žije již tři roky v ubytovně „Stadion“. Ona se vždy z vlastní iniciativy postarala, aby její pokoj byl čistě uklizený. Valmez4Shelter poděkoval iniciativní Hanně P. částkou 100 franků a krabičkou švýcarských pralinek.

20. července 2025

TEENAGEŘI MEZI SEBOU

I v České republice bylo léto proměnlivé. Po horkých týdnech přišly silné deště. Protože je v tomto počasí obtížné

Jelikož se nemohli scházet venku, naše spolupracovnice Anna Gavrylenko zajistila, aby ukrajinští mladí lidé mohli využívat místnost v klubovně Domeček. Scházeli se tam jednou týdně. Valmez4Shelter pokaždé zajistil nápoje a občerstvení - a přispěl tak k dobré atmosféře.

24. srpna 2025

DRUHÝ BENEFIČNÍ KONCERT: HUDEBNÍ VYSTOUPENÍ PRO UKRAJINU

V neděli 24. srpna, v den ukrajinského státního svátku, se v Männedorfu konal druhý benefiční koncert Valmez4Shelter. Ukrajinská špičková houslistka Vladyslava Luchenko a její soubor opět potěšily publikum prvotřídní klasickou hudbou a folklórem. Měli jsme tu čest přivítat 170 hostů a vybrat přibližně 7000 franků na dary. V roce 2026 se opět uskuteční benefiční koncert, a to 29. srpna ve Winterthuru. O podrobnostech vás budeme informovat v našem zpravodaji.

První zářijový týden 2025

OBĚD VE SPORTOVNÍM TÁBOŘE

V České republice netrávají letní školní prázdniny pět nebo šest týdnů, ale celý červenec a srpen. Nevýhodou je, že jelikož jsou děti běžně

převzala náklady na

stravují ve škole, v létě jim tato strava chybí. Dovolenu si může dovolit jen málokterý ukrajinský uprchlík. Město Valmez sice nabízí různé volnočasové aktivity, ale v některých případech si děti musely oběd přinést s sebou. Pro mnoho matek to bylo příliš drahé: Na montážní lince vydělávají měsíčně, z čehož 480 jde na Valmez4Shelter proto na týden

skromný oběd, celkem v přepočtu 350 franků. Navíc už první den bylo jasné, že většina dětí, které do Valmezu dorazily teprve nedávno, nerozuměla informacím a pokynům vedení. Na poslední chvíli se nám podařilo zajistit Yulii jako tlumočnici.

Tato 18letá Ukrajinka přijela do Valmezu hned po vypuknutí války, v současné době se učí na cukrářku a měla také prázdniny. Valmez4Shelter jí vyplatil 100 franků - všichni byli velmi spokojeni.

12. října 2025

NOVÝ KURZ PRO NEJMENŠÍ

Děti ve věku od čtyř do osmi let, které žijí ve Valmezu, na Ukrajině často ještě nechodily do školy. Mluví sice ukrajinsky a ve Valmezu se učí česky. Ale ukrajinština

Psát se naučí jen tehdy, když j... které pracují na plný úvazek, k tomu... energie. Valmez4Shelter proto najal Ukrajinku Innu B., která dvakrát týdně po dobu jedné a půl hodiny hravou formou učí děti ukrajinské písmo. To také zvyšuje šance rodin, že se po skončení války odváží s dětmi začít nový život ve své vlasti.

11. až 13. listopadu 2025

PŮSOBIVÁ NÁVŠTĚVA PROJEKTU

V polovině listopadu navštívila projekt delegace představenstva ze Švýcarska, která vedla rozhovor s týmem a setkala se mimo jiné s Josefem Matochou, tajemníkem města Valmez, a se třemi učitelkami, které pro Valmez4Shelter pracují na částečný úvazek. Dále bylo možné navštívit naše dvě dětské kluby a dvě nouzová ubytování a promluvit si s necelou desítkou uprchlíků. Návštěva pomohla lépe poznat práci týmu, vybudovat důvěru u úřadů a partnerů a připravit nové projekty. Zprávu o návštěvě projektu najdete na našich webových stránkách.

Valmez4Shelter v číslech

153 STARTOVÝCH BALÍČKŮ PRO NOVĚ PŘÍŠLÉ

Do Valmezu přicházejí prakticky každý den noví uprchlíci. Část z nich míří přímo do tohoto českého městečka,

protože zde již žijí jejich příbuzní nebo přátelé. Ostatní sem přiděluje regionální přijímací středisko Valmez.

Kdo má dostatek peněz, zařídí si vše sám a s naším týmem je většinou v kontaktu jen krátce. Část nově příchozích však nemá téměř žádné úspory a neorientuje se.

Lidem bez prostředků

poskytuje Valmez4Shelter startovní příspěvek v přepočtu 150 franků. Tyto peníze vystačí na nákup potravin a hygienických potřeb na první dva týdny. Poté začne plynout sociální podpora od českého státu.

Naše „startovní peníze“ jsou zdokumentovány fotografií pasu. Uprchlíci navíc podepisují potvrzení o převzetí. Náš tým zaznamenává všechny příjemce do online nástroje, aby byla výplata pomoci kdykoli transparentní a dohledatelná.

3094 KILOGRAMŮ HUMANITÁRNÍ POMOCI

Ve Valmezu žije přibližně 1200 uprchlíků z Ukrajiny, z nichž polovina je ubytována v nouzových ubytovnách. Zde si musí

vařit sami. Chybí jim však pánve a nádoby. Aby nemuseli své skromné finanční prostředky investovat do vybavení domácnosti, posíláme každý týden do Valmezu několik balíčků s humanitární pomocí. Naše švýcarská kancelář se nachází

dva kilometry od německých hranic. Díky tomu využíváme výhodné poštovné v rámci EU a můžeme se vyhnout celním formalitám. Poštovné hradí Valmez4Shelter. Kuchyňské vybavení, ložní prádlo, froté ručníky a hračky dostáváme jako dary.

43 NOTEBOOKŮ, 20 CHYTRÝCH TELEFONŮ, 8 TABLETŮ

Pro udržení kontaktu s rodinou na Ukrajině jsou digitální zařízení nepostradatelná. I registrace pro sociální dávky je v České republice možná pouze

možné online. Stále se stává, že se nějaké zařízení pokazí, nebo že starší lidé přijdou bez těchto užitečných pomůcek. Náš tým zařízení vydává pouze selektivně a proti potvrzení.

612 ÚČASTNÍKŮ KURZU VAŘENÍ

Každý pátek se koná kurz vaření. Pod vedením jednoho nebo dvou

dospělých připravuje skupina 10 až 20 mladých lidí večeri. Poté se společně nají - a pak se kuchyň znovu uklidí do lesku. V roce 2025 převzal Valmez4Shelter náklady na

51 Kuchařské kurzy, celkem 4304 franků.

1477 SKOKŮ DO TEPLÉ VODY

Valmez je regionálním centrem a disponuje dobře rozvinutou infrastrukturou pro volný čas. Kromě venkovního bazénu a kluziště k němu patří i atraktivní krytý bazén včetně

klouzaček. Krytý bazén je stejně oblíbený u dětí, mládeže i seniorů. Proto tam třikrát týdně chodíme plavat se skupinou maximálně dvanácti osob. S provozovatelem jsme se dohodli na speciální ceně.

52 KÁVOVÉ DOPOLEDNE PRO SENIORY

Mnoho seniorů přijelo do Valmezu samo.

Náš tým se snaží tuto věkovou skupinu zapojit do aktivit: výlety do okolí, malý dárek k Vánocům a každou neděli setkání u kávy a koláče.

totiž překračuje rozpočet mnoha uprchlých důchodců. Valmez4Shelter hradí účet, který činí mezi 65 a 75 franky týdně.

Roční účetní závěrka 2025

ROVNÍČEK	2025	2024	2023
AKTIVA			
Poštovní účet v České republice	0.-	0.-	29.-
Poštovní účet Švýcarsko	9 68.-	21 999.-	16 593
Celková aktiva	9 68.-	21 999.-	16 622.-
PASIVA			
Vlastní kapitál	21 999	16 622	31 804
Ztráta/zisk	-12 341.-	5 377.-	-15 182.-
Celkové pasiva	9 658	21 999	16 622
VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY			
VÝNOSY			
Dary od soukromých osob	98 461.-	86 003.-	47 577
Dary od organizací	45 010	34 000	35 957
Celkové výnosy	143 471	120 003.-	83 534
NÁKLADY			
Personální náklady Valmez	64 719.-	51 667.-	37 096
Okamžitá pomoc	39 160	17 491	10 696
Rekonstrukce a provozní náklady dětských klubů	316	1 276.-	11 021
Psychosociální podpora	31 037	34 628	30 599
Nákup notebooků/mobilních telefonů	4 343.-	3 085.-	5 013.-
Poštovné za balíčky s humanitární pomocí	5 117.-	3 912.-	1 099
Administrativa, reklama	11 120	2 567.-	3 192
Celkové výdaje	155 812	114 626	98 716
Roční výsledek	-12 341.-	5 377	-15 182.-

2025: Mladí uprchlíci, online registrace, doprovod k lékařům

Od podzimu 2025 mohou Ukrajinci vycestovat do 22 let, namísto dosavadních 18 let. To má za následek, že i do Valmezu přichází mnoho mladých mužů, aby zde pracovali a podporovali své rodiny na Ukrajině. Valmez4Shelter jim však neposkytuje žádné startovní peníze, ale v případě potřeby pomáhá s ložním prádlem a nákupem prvních potravin. Taková pomoc je častěji než dříve potřebná i u dalších lidí v prekérní situaci. Komplikace přináší také četné registrační procesy, které musí uprchlíci absolvovat online a při nichž jim v případě potřeby pomáháme (viz poslední strana). Náš tým proto odpracoval nadstandardní pracovní hodiny. Výrazně vzrostla také potřeba vozit nemocné osoby na lékařské prohlídky - Valmez4Shelter hradí náklady na benzín. V roce 2026 usilujeme o finančně vyrovnaný rok a zejména se vzdáme podpory dovolené v Chorvatsku.

Uprchlíci ve Valmezu – portréty uprchlíků

Do Valmezu přicházejí ukrajinští uprchlíci všech věkových kategorií.
S některými z nich jsme se setkali při naší návštěvě v rámci projektu v listopadu 2025.

Irina, Yuliia a Alexej M. - rodina přišla před čtyřmi lety ze Sumy do Valmezu a dobře se zde zabydlela.

Budoucí cukrářka, energická pomocnice

Alexej M. (42) původně chtěl do Valmezu přijet jen na tři měsíce. V Sumách na severu Ukrajiny si s manželkou Irinou (42) koupili byt. Aby splatil hypotéku, odjel na začátku roku 2022 do České republiky, kde začal pracovat u dodavatele automobilového průmyslu. Pak ale vypukla válka. Alexej si přivezl svou ženu a dceru Yuliu (dnes 19). Tři měsíce žili v nouzovém ubytování. Poté se jim podařilo pronajmout si byt. Dnes pracují oba rodiče a rádi se účastní aktivit a oslav organizovaných Valmez4Shelter.

Yuliia na sebe upoutala pozornost již při prvních kurzech češtiny, které klub pořádá, jako obzvláště pilná studentka. Před rokem zahájila výuku na cukrářku. Loni v létě jsme ji pak mohli na poslední chvíli využít: na fotbalovém táboře byla skupina ukrajinských dětí, které téměř nerozuměly pokynům vedoucích. Yuliia se nabídla jako tlumočnice. A v poslední době ji Valmez4Shelter mohl znovu zaměstnat: za skromnou odměnu doprovází seniory na schůzky u specializovaných lékařů v sousedních městech. Tím odlehčuje našemu stálému týmu, který je i tak velmi vytížený.

Svetlana K. se ve Valmezu s láskou stará o svou vnučku Myroslavu.

Pomoc v případě neplatného pojištění

V roce 2022 měl Myrnohrad necelých 50 000 obyvatel. Dnes prochází frontou právě toto městečko. Spolu s pět kilometrů vzdáleným Pokrovskem byl Myrnohrad po celé měsíce i u nás v titulcích novin. Svetlana K., zdravotní sestra specializující se na gynekologii, která žila na okraji Myrnogradu, je dnes se svou vnučkou Myroslavou doma ve Valmezu. Valmez4Shelter v roce 2025 uhradil polovinu nákladů na Myroslaviny brýle a umožňuje jí účastnit se týdenních tanečních kurzů. Když přijde řeč na její dceru a Myroslavinu matku, Svetlana mlčí a potlačuje slzy. Svetlana pobírá skromný důchod z Ukrajiny a k tomu sociální dávky od českého státu. To stačí na přežití, ale ne na nepředvídané výdaje: protože nevěděla, že děti od 7 let je třeba přihlásit do zdravotního pojištění, přišel jí domů doplatek od zdravotní pojišťovny ve výši 1200 franků. Valmez4Shelter jí pomohl uhradit dvě splátky. Kromě toho je šťastná, že se může účastnit výletů, například návštěvy zoo v nedalekém Zlíně a nedělního příjemného posezení s dalšími ukrajinskými seniory.

Naši koordinátorku Galynu si všichni velmi chválí: „Když přijdou noví uprchlíci, jsou často skleslí a nejistí. Galyna ví, jak se zaregistrovat a kde nakupovat nejlevněji.“

Našli se v cizí zemi: Dmytro V. a Svetlana P.

Druhá láska v nové vlasti

Hned po vypuknutí války uprchl Dmytro V. (73) se svou ženou z Pavlogradu, malého města ve východní Dněpropetrovské oblasti, do Valmezu. Jeho žena však již tehdy byla nemocná a o rok později zemřela. Protože si přála být pohřbena na ukrajinské půdě, převezl její tělo do vlasti. Ale jak to tak bývá, na pohřbu potkal svou bývalou spolužačku Svetlanu P. (73). „Oba jsme byli bez partnera, tak jsem jí navrhl, aby se se mnou vrátila do Valmezu,“ vypráví. Svetlana sice v Pavlogradu více než 90letá matka, dcera a vnučka – které však chtějí zůstat na Ukrajině. Ve Valmezu žije Dmytro se svým synem, který má potíže s chůzí, v malém bytě; Svetlana bydlí s další důchodkyní v pokoji v nouzovém ubytování „Diamant“. Oba navštěvují kurz češtiny, který jednou týdně pořádá pro skupinu seniorů pracovnice Valmez4Shelter Anna. Kdykoli je to možné, využívají také společné návštěvy krytého bazénu. A pokud jsou pozváni na výlet, okamžitě se přihlásí.

Oba jsou ve Valmezu se svou situací velmi spokojeni a stále je udivuje zdejší každodenní život. „Auta zastavují na přechodech,“ říká Svetlana. Přesto se oba chtějí po skončení války vrátit, zdůrazňuje Dmytro: „Domov zůstává domovem.“

Potřebujeme vaši podporu i v roce 2026

Osmdesát zaměstnanců Valmez4Shelter se stará o nově příchozí, organizuje psychosociální služby, vede dvě dětské herny a poskytuje pomoc při startu uprchlíkům v překerní situaci. To vše je možné pouze díky darům našich dárců – srdečně děkujeme!

Naše kolegyně Liliia pomáhá po svém trvalém přijetí do školky Masaryk starším uprchlíkům s podáním online žádosti o ukrajinský důchod.

Při příjezdu do Valmezu jsou uprchlíci sice evidováni úřady, ale je třeba provést další registrace, a to online. Zejména starší lidé jsou tím často přetíženi a jsou rádi, že jim tým Valmez4Shelter s tím pomáhá:

- Do konce roku 2025 se důchodci museli zaregistrovat u ukrajinské penzijní pokladny.
- Všichni ukrajinští uprchlíci v České republice se museli do konce března 2026 znovu zaregistrovat.
- Pro čerpání sociální podpory od českého státu je nutná měsíční registrace.
- Mladiství se musí přihlásit online o místo na střední škole.

Útulek Valmez 4

Valmez4Shelter: tým a představenstvo

Marek a Jana Irglovi (koordinace): Oba znají různé úřady na městské a okresní úrovni, pomáhají při jednáních a řeší neshody.

Galyna Kubalska (koordinace): Vytváří a koordinuje aktivity, pomáhá nově příchozím s registrací a s administrativními potížemi.

Anna Gavrylenko (psycholožka): Podporuje děti, mládež a dospělé při psychologických problémech a vyvíjí volnočasové programy pro mládež. **Kateryna Osokina** (pedagožka v dětské skupině): Vedoucí dětské skupiny Masaryk.

Liliia Kosova (pedagožka v dětské skupině): spolupracovnice dětské skupiny Masaryk a asistentka vedoucí projektu. **Anastasiia Hresko** (pedagožka v dětské skupině): vedoucí dětské skupiny Domeček.

Natalia Prohorova (pedagožka v dětské školce): spolupracovnice dětské školky Domeček.

Viktor Verteletskyi (podpora péče a logistika): Vede volnočasové aktivity, opravuje kola, vyzvedává nově příchozí a přepravuje zboží.

Olga Kozachuk (kuchařka): Vaří obědy v obou dětských centrech.

Ve Švýcarsku koordinuje práci dobrovolný **výbor**: Pieter Poldervaart (Basilej, předseda), Dominik Brunner (Männedorf), Susanne Kress (Basilej), Charlotte Nager (Curych), Thomas Schwager (St. Gallen). Katharina Truninger a Erich Rudin (oba z Basileje) tvoří **revizní komisi**.

Kontakt

Sperrstrasse 104 b
4057
Basilej
Švýcarsko

valmez4shelter.chinfo@
valmez4shelter.ch 8

Newsletter

Rádi vás budeme
informovat o novinkách.
Každé dva
měsíce zasíláme elektronický
newsletter.

Přihlášení na:
info@valmez4shelter.ch

Dary

Poštovní účet sdružení
Valmez4Shelter IBAN: CH06 0900
0000 1602 1008 8 BIC:
POFICHBEXXX,
Postfinance Bern
Valmez4Shelter je uznán jako
nezisková organizace. Ve většině
kantonů lze dary odečíst z daní

Dary přes Twint:

